

Planul pentru București – SUMAR

Am scris „Planul pentru București” pentru că am un vis: să ridicăm Capitala României mai sus decât a fost vreodată. Iubesc acest oraș și sunt convins că nu sunt singurul. Și că, împreună, putem să-l schimbăm în bine, cu forța unei noi generații, conectată la pulsul lumii. Temelia pentru Bucureștiul Viitorului este acest Plan.

Sunt încredințat că Bucureștiul merită mult mai mult și va ajunge mult mai sus. Este o carte pe înțelesul tuturor despre viziunea mea pentru Capitală: ce trebuie să facem de acum înainte, privind spre viitor. Include parte din experiența mea ca expert în dezvoltare regională și urbană la Banca Mondială în SUA, precum și lecții din administrația centrală, de la cele două portofolii pe care le-am condus: cercetare, inovare și digitalizare, respectiv energie. Am inserat și exemple de bune practici de la marile orașe ale lumii.

Totul pleacă de la o întrebare-cheie: **ce ne dorim, de fapt, de la București?**

- Să fie o mare Capitală a lumii;
- Să ne mândrim cu acest oraș;
- Să fie un loc în care să ne fie drag să trăim, să muncim și să iubim;
- Să ne creștem aici în siguranță copiii și nepoții;
- Să ne ofere oportunități profesionale și clipe de neuitat pentru timpul liber;
- Să ne regăsim aici încrederea în noi înșine și unii în ceilalți;
- Să fim un exemplu pentru o țară întreagă.

Toate acestea sunt răspunsuri de bun-simț. Și toate se pot reduce la unul singur: Bucureștiul trebuie să fie cel mai dinamic motor de dezvoltare al României. Dezvoltarea înseamnă locuri de muncă mai bune, servicii publice de calitate, oportunități, ordine și liniște. Înseamnă să ne începem ziua cu zâmbetul pe buze când ieșim pe stradă, mulțumiți că locuim aici și încrezători în forțele noastre. Și să o încheiem la fel, după o zi lungă.

E nevoie de acest context pentru a înțelege pe deplin miza dezvoltării Bucureștiului. Ea nu este una locală, ci una națională și chiar europeană, prin efectul de multiplicare pe care un motor economic puternic îl are. Aici e forța latentă a unei mari capitale, în fapt forța oamenilor ei, ținută în loc de ani de lentoare și incompetență administrativă. Forța aceasta o simțim, cumva, în fiecare zi, așa cum am simțit-o și eu când eram doar un copil cu ochii mari, uimit de viteza bucureștenilor pe trecerile de pietoni. **Dacă dăm la o parte toate problemele Capitalei de ieri și de azi, ne putem imagina cât de departe va ajunge Bucureștiul cu o echipă de profesioniști care să știe ce să facă.**

Bucureștiul astăzi

Bucureștiul este într-o situație aparte. Pe de-o parte, în plan economic se bate de la egal la egal cu cele mai performante orașe din Europa. Ca PIB per capita raportat la puterea de cumpărare, Bucureștiul a depășit Roma, Berlin, Madrid, Amsterdam, Viena, Budapesta și multe alte capitale europene. Asta înseamnă că în București s-ar putea trăi mai bine, în teorie, decât în toate celelalte locuri. Dar realitatea cotidiană contrazice cifrele seci.

De ce? Răspunsul este tot în cifre. **În ceea ce privește performanța administrației publice, Bucureștiul este pe ultimul loc în Uniunea Europeană.** Da, ați citit bine. Conform indicelui de performanță a

administrației publice, compilat de către Comisia Europeană, Bucureștiul se află pe absolut ultimul loc. Performanța dezastruoasă a fostelor administrații se vede peste tot în oraș: centrul istoric al Bucureștiului arată ca după bombardament, cu trotuare sparte de acum 5 ani (și rămase nereparate), cu clădiri cenușii și pline de mângăleli, cu mașini parcate peste tot, cu spații publice unde îți este frică să îți scoți copiii.

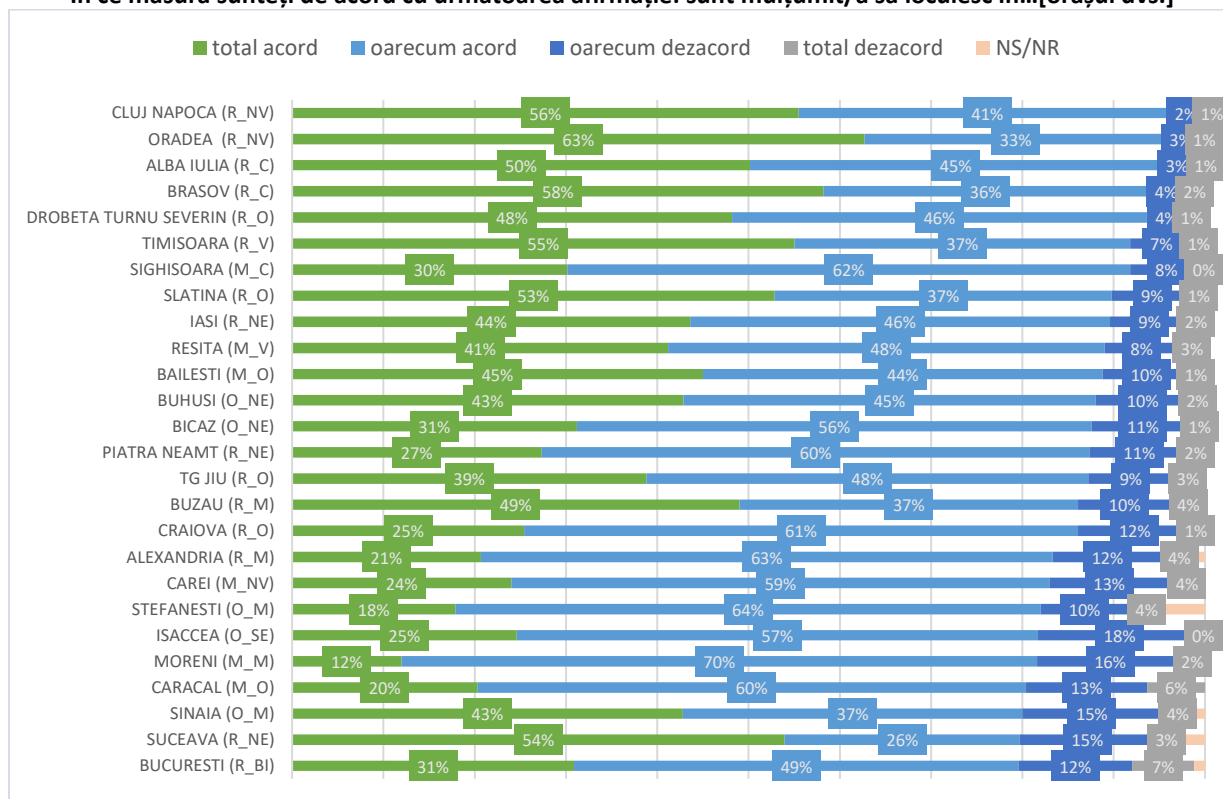
Este evident că **problema cea mai mare a Bucureștiului ultimilor ani este că nu a avut un primar care să iubească cu adevărat orașul**. A trăit numai din cârpeli și din stins incendii – uneori la propriu, iar asta este o rană încă deschisă. Nu există nicio viziune asumată, așa cum **nu există un portofoliu de proiecte strategice** mature, iar **managementul investițiilor de zi cu zi lipsește cu desăvârșire**. Se anunță cu surle și trâmbițe autostrăzi suspendate, străpungeri și lărgiri de bulvarde, dar toate au rămas pe hârtie. Iar cele terminate, cu chiu, cu vai, așa cum este Pasajul Basarab, cu celebra lui plăcuță, care amintește de cei trei primari generali care l-au gestionat, nu este nici în ziua de astăzi recepționat, iar parcare de sub pasaj nu poate fi folosită de bucureșteni.

Discrepanța evidentă dintre performanța bucureșteanului de rând și performanța administrației bucureștene se vede clar în diferența dintre PIB-ul Bucureștiului și performanța Bucureștiului pe indicii europeni al calității administrației publice. Bucureștenii au pus orașul în top, iar primarii din ultimii ani l-au tras în jos.

În 2020, Banca Mondială a realizat în premieră Barometrul Urban pentru România.¹ În ceea ce privește nivelul de satisfacție cu privire la orașul în care locuiesc, **bucureștenii sunt printre cei mai nemulțumiți din țară**, pe când clujenii și orădenii sunt cei mai mulțumiți de comunitatea lor. Capitala, din păcate, este întrecută de o sumedenie de orașe mult mai mici, cu o economie mult mai puțin performantă și cu resurse bugetare mult mai firave.

¹ <https://citadini.ro/barometru-urban-2020/>

În ce măsură sunteți de acord cu următoarea afirmație: sunt mulțumit/ă să locuiesc în...[orașul dvs.]

R= reședință, M= municipii altul decât reședință, O=orașe, altele decât municipii și reședințe Regiuni: BI=București-Ilfov, C=Centru, M=Sud-Muntenia, NE=Nord-Est, NV= Nord-Vest, O=Sud-Vest Oltenia, SE=Sud-Est, V=Vest

Sursa: <https://citadini.ro/barometru-urban-2020/>

O primărie pentru București, nu un București pentru o primărie

„BucurEȘTI TU”. Tu, bucureșteanul. Tu, cel care traversezi în viteză un mare bulevard, în timp ce un copil venit din provincie te privește cu mirare. Tu, cu visurile tale și munca ta de zi cu zi, în ciuda tuturor bățăilor de cap pe care le ai locuind aici – de la faptul că probabil te trezești dimineața și faci duș cu apă rece până la orele nenumărate petrecute în trafic, în eterna așteptare a proiectelor de infrastructură. Tu ai făcut din București unul dintre cele mai performante orașe din Europa.

Este rândul administrației publice să se ridice la nivelul tău. Este rândul administrației publice să vină să te ajute să îți atingi potențialul, nu să îți pună piedici la tot pasul. Meriți mai mult și trebuie să ceri mai mult de la cei care vremelnic ocupă un post. Ajung deceniile irosite între experimente care fie „au furat, dar au și făcut”, fie „n-au făcut, dar au furat”, fie „n-au furat, dar nici n-au făcut”. E timpul să ceri un om corect și competent, care nu fură și face pentru tine ceea ce meriți cu adevărat: o viață mai bună în acest oraș. Dacă nu tu, atunci cine? Dacă nu acum, atunci când? Dacă nu aici, la București, atunci unde?

Secțiunile ce urmează prezintă câteva propuneri pentru un București așa cum îl merităm.

Micul Paris? Nu, Marele București!

Bucureștiul Viitorului are nevoie să țintească sus și să acționeze în stil mare. E o metropolă cu 4 milioane de oameni în zona sa urbană funcțională. Pentru a se dezvolta rapid și armonios, are nevoie de o viziune și de proiecte integrate. S-a mai vorbit cândva despre nevoia unei Legi a Bucureștiului și de regândirea

modelului de organizare administrativă și planificare teritorială. După cum am arătat, **creșterea Bucureștiului depinde de atragerea cât mai multor oameni și firme, împreună cu tot capitalul social și financiar necesar pentru a susține dezvoltarea.** Ori asta este greu spre imposibil în contextul actual, cu 29 de unități administrativ-teritoriale diferite în interiorul centurii metropolitane A0, fiecare cu un primar și un consiliu local proprii.

Doar că dinamica socială a Bucureștiului, ca metropolă, pune presiune pentru reformarea sistemului actual. **Sunt sute de mii de bucureșteni care locuiesc în Ilfov și fac în fiecare zi naveta în Capitală.** Numărul lor este în creștere, cu atât mai mult în ultimii patru ani, în care orașul a fost blocat, tot mai mulți oameni mutându-se în zona limitrofă a Bucureștiului. Toți au nevoie de servicii publice, de transport public, de tot ceea ce este necesar pentru o viață de calitate în cea mai importantă zonă urbană a României.

Pe termen scurt și mediu, singura soluție este dialogul constant și constructiv între administrațiile locale, inclusiv prin foruri dedicate, așa cum sunt asociațiile de dezvoltare intercomunitară. Pe termen lung, însă, soluția sustenabilă nu poate fi alta decât **reforma administrativ-teritorială a Bucureștiului**, care nu poate crește integrat, ca o adevărată metropolă, decât dând primăriei generale autoritatea de care are nevoie asupra întregii arii de dezvoltare a Capitalei. O asemenea măsură, chiar dacă nu va susținută de cei care nu vor mai fi primari sau consilieri locali, este strict necesară, spre binele celor peste 4 milioane de români care fac parte din zona urbană funcțională a Bucureștiului.

Prin urmare, „Marele București” nu este doar un slogan, ci un obiectiv imperios necesar pe termen lung. Ce este esențial pentru București în acest moment este să nu încerce să recreeze o identitate care nu mai corespunde realităților de astăzi. **În loc să aspire la a fi o copie mai mică a Parisului, Bucureștiul trebuie să își folosească istoria, cultura și potențialul unic pentru a-și proiecta propria imagine.**

Bucureștiul sigur

Dacă ar fi să rezumăm Bucureștiul de astăzi la un singur cuvânt, acesta ar fi: haos. Haos urbanistic, haos în trafic și în parcări, haos în școli și la camerele de gardă din spitalele bucureștene. Haos în sistemul de termoficare. Haos în managementul deșeurilor. Haos în clădirile dărăpănate, devenite cuiburi pentru traficanții de droguri. Haos în Centrul Vechi, unde actele de violență nu mai sunt excepții. Haos în Primăria Generală.

Bucureștenii au devenit furioși, de dimineața până seara, și nu din vina lor. E greu să îți păstrezi zâmbetul și calmul într-un oraș care eșuează constant în asigurarea unei vieți pur și simplu decente. Măsurile din ultimii ani, cum au fost cele legate de retragerea pazei din parcuri și din școli, au agravat fenomenul criminalității. Toate acestea alungă oamenii din București, atât locuitori, care caută liniștea din Ilfov sau alte județe din regiune, cât și turiști, care preferă destinații mai sigure.

Fenomenul drogurilor

Consumul de droguri este în continuă creștere la nivelul Capitalei. Situația îngrijorătoare de astăzi ar fi putut fi evitată prin aplicarea unor măsuri de prevenție serioase. Educare, conștientizare, prevenire. Trebuie să oprim răspândirea acestui fenomen care riscă să distrugă generații întregi de tineri. Combaterea traficului și consumului de droguri necesită o abordare completă, pe mai multe paliere. Nu toate depind de Primăria București, desigur. Dar trebuie început cu lucrurile la îndemână. În primul rând, trebuie să facem ordine în comunitate. Acolo unde nu există grijă pentru domeniul public, unde nu se simte atenția autorităților pentru comunitate, drogurile se vor răspândi mult mai ușor. Este cazul clădirilor de patrimoniu lăsate de izbeliște, care au devenit focare de infecție și de trafic de stupefiante. Trebuie urgent inventariate,

monitorizate, expropriate și reabilitate, una câte una. Pe măsură ce ele vor renaște, străzi și cartiere întregi se vor pune la punct, oamenii se vor muta din nou aici, iar criminalitatea se va reduce substanțial.

Bucureștiul abandonat

ATENȚIE! PERICOL DE MOARTE. CADE TENCUIALA. Asta scrie pe multe dintre casele lăsate în paragină în unele dintre cele mai aglomerate zone din București. Unele dintre ele sunt adevărate bijuterii și trebuie puse urgent în valoare. Altele nu au nicio valoare istorică și trebuie să lase loc unor grădini urbane sau unor alte proiecte benefice pentru comunitate. Primăria generală are la îndemână mai multe instrumente pentru rezolvarea acestor situații.

Pe de-o parte, Bucureștiul trebuie să învețe din exemplul altor orașe din țară, care pur și simplu au renăscut în ultimii ani, iar clădirile istorice au primit o nouă șansă și și-au recăpătat strălucirea de altă dată. O primărie nu trebuie să facă ceea ce proprietarii privați pot și trebuie să rezolve. Dar trebuie să îi stimuleze în direcția bună. O variantă la nivelul fiecărui sector este creșterea impozitului pe clădiri și a impozitului pe teren cu până la 500% sau crearea unei taxe speciale, ca penalitate, pentru clădirile și terenurile lăsate în paragină, în conformitate cu art. 489 alin. (5) din Codul fiscal: „*Consiliul local poate majora impozitul pe clădiri și impozitul pe teren cu până la 500% pentru clădirile și terenurile neîngrijite, situate în intravilan.*” În paralel, pentru proprietarii care își reabilitează clădirile, primăria poate acorda anumite reduceri de la taxele și impozitele locale datorate, și se poate implica și în facilitarea unor finanțări ale acestor lucrări necesare. Primăria Oradea a aplicat cu succes toate aceste instrumente, iar Bucureștiul poate să urmeze aceeași rețetă.

În același timp, pentru clădirile simbolice ale orașului, Primăria Generală are la îndemână măsura achiziționării sau exproprierii lor pentru cauze de utilitate publică. Odată reabilitate, aceste spații – în general, în zone extrem de atractive ale orașului – fie devin o sursă de venituri la buget, fiind posibilă închirierea lor la prețuri foarte avantajoase, fie găzduiesc centre sociale sau asigură diverse servicii publice pentru comunitate.

Conform Administrației Municipale pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS), în Capitală avem aproximativ 2.800 clădiri cu risc seismic. O modificare recentă în legislație (Legea nr. 426/2023 aduce modificări Legii 212/2022), constă în interzicerea închirierii sau transferului în comodat/utilizare a locuințelor situate în imobile clasificate în clasa I de risc seismic, adică acele clădiri denumite popular cu „bulină roșie”.

Câte proiecte de consolidare a clădirilor au fost finalizate în ultimii 4 ani în București? Mii de vieți ar fi în primejdie dacă un cutremur major ar lovi, din nou, Bucureștiul. Potrivit datelor furnizate de Comitetul Municipal pentru Situații de Urgență, peste 2.500 de clădiri s-ar putea prăbuși, iar 1 din 4 bucureșteni și-ar putea pierde viața sau ar putea pierde un membru al familiei. Lipsa de responsabilitate, lipsa de interes a actualei administrații pune în pericol viața bucureștenilor. Aceasta este realitatea dură.

Termoficarea

Termoficarea nu e doar una dintre cele mai grave probleme pentru București, dar este și o problemă simplă, care ar fi putut fi rezolvată de ani de zile. Vremelnicii ocupanți ai fotoliului de Primar General au promis la unison că vor aduce apă caldă și căldură în casele bucureștenilor — **toate promisiunile lor au fost doar un duș rece**. De ce? Pentru că sunt în continuare sute de mii de bucureșteni care stau constant în frig și se trezesc dimineața pentru a face un duș rece. Gigacaloria costă aproximativ 1000 de lei la București (subvenția este aproximativ 65%), și doar 350 de lei la Oradea (cu o subvenție de doar 15%).

Pentru că Oradea a avut și are primari competenți, cu soluții pentru oameni, în timp ce Bucureștiul a avut parte de cumetrii și blocaje. Aceasta e realitatea rece.

Soluțiile mele pentru termoficarea Bucureștiului nu sunt complicate:

1. Fuziunea dintre ELCEN și Termoenergetica;
2. Eliminarea intermediarilor și a tarifelor de distribuție;
3. Modernizarea celor 4 CET-uri;
4. Exploatarea energie geotermale și a altor surse regenerabile;
5. Reabilitarea și modernizarea rețelei de termoficare.

Implementarea acestor măsuri poate reduce facturile bucureștenilor la jumătate într-un singur mandat de primar, iar apa caldă și căldura nu vor mai lipsi din casele noastre.

Sănătatea publică

Sistemul de sănătate din București se confruntă cu provocări multiple. Identificarea acestora poate contribui la dezvoltarea de politici și strategii menite să îmbunătățească calitatea serviciilor medicale și accesul la acestea. Iată câteva dintre principalele probleme și provocări ale sistemului de sănătate din București, multe dintre ele având rezolvări la îndemâna Primăriei Generale:

- infrastructură învechită și insuficientă;
- deficit de personal medical;
- accesul limitat la servicii medicale;
- lipsa unei evaluări corecte a stării de sănătate a populației;
- circuitul ineficient al pacientului;
- finanțare insuficientă;
- gestionarea ineficientă a resurselor – management neperformant;
- birocrație excesivă.

Bucureștiul conectat

Zona metropolitană București-Ilfov este principalul vector economic al României. Bucureștiul conectat îmbunătățește calitatea vieții locuitorilor săi prin optimizarea mobilității urbane, contribuie la reducerea amprente de carbon, la eficientizarea serviciilor publice și la creșterea participării cetățenești. Digitalizarea, infrastructura inteligentă și politicile urbane inovatoare sunt cheia spre un București cu adevărat conectat. Iar asta înseamnă reducerea distanțelor dintre oameni și oportunități, deci creștere economică solidă pe termen lung.

Cu milioane de locuitori și un număr în creștere de vehicule pe străzi, Bucureștiul se confruntă cu provocări tot mai mari legate de trafic, poluare și accesibilitate. Congestia rutieră este o imagine cotidiană, iar căutarea unui loc de parcare este adesea „misiune imposibilă”. Avem de învățat multe de la alții. Nu suntem nici primii, nici ultimii care s-au luptat cu problema traficului, iar soluția nu poate fi doar „mai mult spațiu pentru mașini”. Câteva soluții pentru rezolvarea problemelor de trafic din București includ:

- finalizarea lucrărilor de infrastructură mare (de ex. Inelul A0) ce mută traficul de tranzit în afară;
- Tunel Urban București (TUB), pentru a permite o conexiune mai facilă de la nord la sud în București și pentru a reda pietonilor și bicicliștilor mai multe spații publice;
- modernizare infrastructurii rutiere (de ex. Reconfigurarea intersecțiilor) pentru a îmbunătăți eficiența traficului;
- sisteme inteligente de semaforizare;

- digitalizarea serviciilor municipale pentru gestionarea traficului;
- extinderea infrastructurii pentru biciclete;
- creșterea conștientizării și educației publice;
- Plan de Limitare a Autovehiculelor Poluante în Centrul Municipiului București;
- implicarea cetățenilor și a comunității pentru a identifica soluții ce răspund cel mai eficient nevoilor lor.

Parcărilor

În inima Bucureștiului, unde străzile istorice se împletesc cu ritmul accelerat al modernității, problema parcărilor rămâne una dintre cele mai presante provocări urbane. Aceasta nu este doar o simplă neplăcere pentru șoferi, ci o problemă complexă care afectează calitatea vieții, mediul și chiar economia orașului. Capacitatea limitată de parcare, asociată cu creșterea numărului de vehicule personale, a dus la congestia străzilor, la creșterea nivelului de poluare și la stres pentru locuitori. Orice oraș civilizată are o politică comprehensivă pe parcări. Două mașini ocupă spațiul desfășurat al unei garsoniere, dar dacă pentru o garsonieră trebuie să plătim chirie, multe mașini ocupă spațiu public vital fără a produce și o redevență pentru comunitate. Acest lucru nu este normal. Există o multitudine de exemple de politici de parcare, ce pot fi ușor adoptate în București, și multe exemple bune și în România (de ex. Oradea sau Brașov).

Transportul public

Bucureștiul este străbătut zilnic de mii de navetiști care depind de un sistem de transport public învechit și suprasolicitat. O metropolă precum Bucureștiul trebuie să permită cetățenilor acces facil și eficient la oportunități, să reducă timpul irosit de navetiștii din afara orașului, și să permită turiștilor și expaților să navigheze ușor prin urbe. Planul de Mobilitate Urbană Durabilă și Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană oferă o listă comprehensivă de proiecte și programe pentru anii următori. Sunt și idei noi pe care trebuie să le luăm în considerare. Includ mai jos câteva proiecte vitale pentru Bucureștiul Viitorului:

- modernizarea infrastructurii feroviare și cadență mai mare de trenuri pe principalele legături feroviare regionale (de ex. București-Brașov, București-Constanța, București-Craiova, București-Pitești, București-Giurgiu, București-Brăila);
- reabilitarea, modernizarea și extinderea sistemului de tren metropolitan, și conversia principalelor stații feroviare în hub-uri de dezvoltare urbană;
- modernizarea și extinderea rețelei de metrou atât în sudul orașului cât și în principalele suburbii ale Bucureștiului (investiții vitale pentru dezvoltarea sustenabilă a orașului și pentru atragerea de noi investiții);
- modernizarea și extinderea rețelei de tramvai și rezolvarea unor probleme cheie de conectivitate (de ex. conexiunile între liniile de tramvai din zona Pieței Unirii);
- extinderea rețelei de piste velo, pe modelul orașelor din vest;
- introducerea unor politici clare pentru sistemele de transport alternativ (de ex. trotinete electrice).

Zonele pietonale

Istoricul zonelor pietonale din București reflectă transformările pe care le-a suferit orașul de-a lungul timpului, fiind o mărturie vie a dezvoltării sale urbane și culturale. Inițial, în perioada interbelică, centrul Bucureștiului era dominat de un amestec vibrant de străzi comerciale și zone de promenadă, unde oamenii se adunau pentru a socializa, a face cumpărături sau pur și simplu pentru a se plimba și a admira arhitectura eclectică a capitalei. După al Doilea Război Mondial, regimul comunist a adus schimbări semnificative, concentrându-se pe construcția de blocuri mari și bulevarde largi, care au schimbat radical

fața și logica orașului. Această perioadă a fost marcată de o reducere a spațiilor pietonale, prioritizându-se transportul și infrastructura industrială în detrimentul spațiilor de întâlnire și de relaxare urbană.

Redescoperirea și valorificarea zonelor pietonale în București, în ultimii ani, reprezintă un pas important în alinierea la standardele europene de urbanism și calitate a vieții urbane. Zonele pietonale nu sunt doar o caracteristică esențială a orașelor europene, dar și un simbol al culturii urbane și al unui mod de viață orientat către comunitate. De la străduțele înguste și pline de farmec ale Parisului și până la vastele piețe pietonale din Barcelona, aceste zone reprezintă inima culturală și socială a orașelor europene. Banca Mondială a venit cu o propunere comprehensivă, ce integrează mai multe strategii și planuri sectoriale, pentru reabilitarea centrului vechi al Bucureștiului pe modelul orașelor vestice.

Bucureștiul verde

Bucureștiul Verde nu este doar despre plantarea de arbori și crearea sau îngrijirea spațiilor verzi. Oricum, am mai auzit promisiuni de felul ăsta în van. Bucureștiul Verde este o paradigmă care promovează un echilibru armonios între urbanism și natură, între ritmul alert al orașului și liniștea oferită de parcurile și grădinile sale. Este o pledoarie pentru un oraș mai prietenos cu mediul înconjurător și mai plăcut pentru bucureșteni. Nu compromite șansele de dezvoltare. Din contră, stimulează inovarea și creativitatea. Investițiile verzi înseamnă locuri de muncă și oportunități de afaceri, o calitate mai bună a vieții, iar Capitala are toate argumentele necesare.

Bucureștiul Verde trebuie să își asume și tranziția la neutralitate climatică până în anul 2035, un pas important pe care alte capitale europene l-au făcut cu mult timp înainte. Este de-a dreptul inexplicabil de ce Primăria Capitalei nu a aplicat pentru Misiunea Uniunii Europene privind „100 de orașe inteligente și neutre din punct de vedere al impactului asupra climei până în 2030”. De ce la Cluj-Napoca și în Suceava se poate, ba chiar și în Sectorul 2? Nu doar că am pierdut șansa de a ne alinia cu alte capitale europene, ci nu am reușit nici să accesăm fonduri esențiale pentru a atinge țintele europene privind impactul asupra climei. În comparație, Cluj-Napoca are în Planul său de Acțiune pe Tranziție la Neutralitate Climatică o listă de proiecte de aproximativ 5 miliarde euro. Cum Planul a fost aprobat direct de Comisia Europeană, aceste proiecte pleacă cu undă verde de finanțare din bani europeni. Din nou, Bucureștiul a ratat o mare șansă.

Spațiile verzi

Bucureștiul verde răspunde la o așteptare mare din partea bucureștenilor (tema spațiilor verzi și a parcurilor) și este perfect aliniat parcursului european, dar și nevoilor globale ale orașului. Extinderea spațiilor verzi are ca scop îmbunătățirea calității vieții locuitorilor Capitalei, reducerea poluării aerului și a efectelor încălzirii globale, cât și promovarea unui stil de viață mai sănătos și activ. Toate aceste eforturi comune sunt esențiale pentru a asigura un echilibru între dezvoltarea urbană și conservarea mediului înconjurător într-o Capitală în creștere. Sunt câteva intervenții majore necesare în anii următori:

- modernizarea parcurilor mari precum Cișmigiu sau Herăstrău la standarde vestice;
- transformarea pădurii Băneasa în pădure-parc;
- reabilitarea coridorului verde-albastru Dâmbovița, de la Lacul Morii la Rezervația Văcărești;
- crearea de noi parcuri (de ex. un parc în jurul Palatului Parlamentului sau în zona Ateneului), pe modelul inovativ și participativ al Parcului Liniei din Sectorul 6;
- dezvoltarea unui plan pentru conservarea și punerea în valoare a Rezervației Văcărești;
- reabilitarea și modernizarea zonelor verzi din jurul salbei de lacuri din nordul Bucureștiului;

- pe modelul de la Cluj, implementarea unui program „Nicio stradă fără verdeață”.

Bucureștiul copiilor

Bucureștiul trebuie să fie un oraș unde nu numai să *poți* să îți crești copiii, ci un oraș unde să îți *dorești* să îți crești copiii. Atât de multe familii tinere au părăsit și părăsesc Bucureștiul pentru că nu este un loc propice pentru a crește copii. Există prea puține parcuri de proximitate cu locuri de joacă pentru copii; sunt prea multe spații publice nesigure și ocupate de mașini; sunt prea puține zone cu trafic auto interzis sau restrâns unde să poți să mergi cu un cărucior; sunt prea puține facilități de tip day-care. Orașe precum Viena sau Praga sunt bune exemple de metropole cu o latură umană și cu infrastructură urbană prietenoasă cu copiii.

Poluarea

În sondaj după sondaj, poluarea este identificată de bucureșteni ca fiind una din principalele probleme ale orașului. Cauzele poluării în București sunt legate, în mare parte, de traficul intens, de arderile ilegale și de deșeurile municipale, cât și de neaplicarea normelor de poluare în construcții. Particulele în suspensie afectează grav sistemul respirator și cardiovascular. Peste 2800 de bucureșteni mor în fiecare an din cauze direct legate de expunerea pe termen lung la poluare, iar 5,6% dintre decesele bebelușilor sunt cauzate de acest fenomen. Câți ani vor mai trebui să treacă pentru a rezolva aceste probleme? Este imperativ necesar să acționăm acum pentru a proteja sănătatea bucureștenilor. Multe orașe din România au pregătit și implementează planuri integrate de management a calității aerului. Este imperativ să facem așa ceva și în București.

Deșeurile

Bucureștiul verde înseamnă și gestionarea eficientă a deșeurilor. O problemă majoră în București o reprezintă reziduurile: în Capitală se produc anual 18.969.962 de tone de deșeuri, din care 1.033.874 tone/an deșeuri menajere. Deși orașul a avut posibilitatea de a atrage fonduri europene pentru îmbunătățirea infrastructurii de gestionare a deșeurilor, progresele au fost lente sau inexistente. În prezent, rata de reciclare este estimată la doar 12%, mult sub obiectivul de 50% care trebuia atins până în 2020, și a devenit imposibil să atingem pragul de 55% impus de Uniunea Europeană pentru anul 2025. Acest lucru indică nevoia urgentă de a dezvolta și implementa soluții mai eficiente. Mai mult, Comisia Europeană a notificat anul acesta România că nu a respectat Directiva privind depozitele de deșeuri, cerând autorităților din București să închidă gropile de gunoi neconforme.

Curățenia

Curățenia trebuie să reprezinte o preocupare constantă pentru administrația orașului, să se depună eforturi pentru a menține curățenia pe străzile Capitalei, prin îmbunătățirea serviciilor de salubritate, gestionarea eficientă a deșeurilor și promovarea reciclării în rândul cetățenilor. Cu toate acestea, trebuie să existe și un cadru legislativ cu măsuri coercitive pentru cei care nu respectă reguli de bun simț.

Bucureștiul dezvoltat

Toată România o duce bine atunci când și Bucureștiul o duce bine. Capitala și zona limitrofă de o oră generează jumătate din veniturile firmelor din România². Bucureștiul nu are cum să își mențină creșterea, însă, dacă nu va inova, dacă nu va încuraja antreprenoriatul și dacă nu va dezvolta un sistem financiar care să sprijine creșterea firmelor locale. Capitala ar trebui să fie un exemplu pentru celelalte orașe, un exemplu

² Cluj-București, 1-0. Mai jucăm sau schimbăm primarul?, <https://www.burduja.ro/cluj-bucuresti-1-0-mai-jucam-sau-schimbam-primarul>

de dezvoltare, de digitalizare, de economie bazată pe parteneriatul public-privat. Realitatea este că tranziția către inovare și cunoaștere încă nu a început pentru București și bucureșteni. Există și riscul că, dacă nu facem nimic, nu vom mai avea cu cine să o începem. Avem din ce în ce mai puțini tineri care își doresc să se specializeze în domeniul tehnologic. Numărul absolvenților scade, iar cei care optează pentru acest domeniu își găsesc oportunități mult mai bune în străinătate. Bucureștiul trebuie să redevină atractiv pentru oameni, pentru că aceștia sunt resursa cea mai importantă a oricărui oraș.³

Jos comunismul! Sus dezvoltarea!

Orice metropolă din lumea asta s-a dezvoltat împreună cu mediul privat. Numai în comunism era principiul că totul trebuie făcut de stat. Prea mulți colegi din domeniul public par să uite că banii la buget nu vin de la stat, ci de la mediul privat și de la noi toți, cetățeni ai acestei țări. Primăria nici nu are resurse să se dezvolte doar pe forțe proprii, după cum explic în acest capitol. Și nimeni, oricât de deștept ar fi sau s-ar crede, nu poate gestiona de unul singur un oraș cu milioane de suflete.

Mediul privat trebuie să fie un aliat al Primăriei Generale. Și nu mă refer la infractorii care fac blocuri între case, cu încălcarea legii. Mă refer la investitorii privați serioși, care vor să se dezvolte și să asigure comunității locuri de muncă, taxe și impozite, bunuri și servicii pentru piața locală și globală. În București, avem antreprenori plini de idei creative și inovatoare, însă este esențial să dezvoltăm ecosistemul de suport. La momentul actual, Bucureștiul nu este un oraș atractiv pentru investitori, pentru că aceștia nu sunt lăsați să-și pună în aplicare viziunea inovatoare și toate proiectele sunt blocate.

3D: Debirocratizare. Descentralizare. Digitalizare

În toate funcțiile publice pe care le-am ocupat, am apreciat rolul mediului privat. Nu o dată, mi-am amintit celebra glumă a președintelui american Ronald Reagan: „Cele mai înfricoșătoare cuvinte pe care le poate auzi un antreprenor de la cineva sunt următoarele: sunt din partea statului și am venit să te ajut”. Viziunea mea este cea a unui stat care nu ratează nicio oportunitate să se dea la o parte din calea inițiativei private, impunând totodată – în mod evident – respectarea regulilor de către toate companiile. E timpul să demolăm zidurile birocrăției, incompetenței și ignoranței, dacă vrem cu adevărat să încurajăm antreprenorii români să rămână aici, acasă.

România a început digitalizarea ușor, ușor. E un domeniu unde am contribuit în calitate de ministru, luptând să elimin declarațiile online care se depun la ghișeul de la etajul doi, cum umbla o anecdotă. Pe de-o parte, am reușit să promovăm servicii publice online rapide și eficiente, așa cum este aplicația ghiseul.ro. Pe de altă parte, am reușit împreună cu experții de la Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării (MCID), de la Autoritatea pentru Digitalizarea României și de la Ministerul Afacerilor Interne, să digitalizez cazierul judiciar, cel mai solicitat document de la statul român, cu peste un milion de copii în fiecare an. La un an după operaționalizarea serviciului, sute de mii de români își eliberaseră deja cazierul judiciar online. Partea bună cu digitalizarea este că, odată ce vezi cât de simplu este să îți rezolvi problemele, nu te mai întorci niciodată la dosarul cu șină.

Această luptă trebuie continuată la București⁴, care are toate ingredientele necesare, inclusiv o resursă umană de top în domeniul IT, pentru a fi lider în debirocratizarea și digitalizarea administrației publice locale. Avem deja modele de urmat peste tot în țară.

³ Planul pentru România, pg. 204

⁴ <https://www.digi24.ro/opinii/vantul-schimbarii-si-antreprenorii-romani-ce-alegem-intre-ziduri-si-mori-de-vant-1467843>

Fabrica de unicorni

Îmi place capitala portugheză, Lisabona, și primarul ei: prietenul meu, Carlos Moedas. Am văzut lucruri minunate acolo, însă ideea cea mai curajoasă, pe care visez să o implementez în București, este „Fabrica de unicorni”. Datorită acestei inițiative, Lisabona a fost desemnată Capitala Europeană a Inovării de către Consiliul European⁵. La ce se referă, mai exact? O fostă fabrică, aflată în paragină, a fost transformată într-un hub IT, unde au adus start-up-uri, multinaționale, instituții ale statului și i-au pus pe toți împreună. Creează locuri de muncă, aduce venituri mai mari la bugetul local și coagulează minți.

Portughezii au înțeles că Lisabona, capitala țării, trebuie să fie un motor de creștere economică și o forță pentru inovare, care să atragă proiecte, investiții și antreprenori talentați. Fabrica de unicorni este un ecosistem de talie mondială, o structură de sprijin pentru antreprenorii la început de drum, care își doresc să se extindă și să-și crească afacerea la nivel global. Proiectul constituie legătura între antreprenorii debutanți și alte organizații care îi pot ajuta cu dezvoltarea afacerii lor. Astfel, se facilitează accesul la investiții, mentori, parteneri strategici și potențiali clienți.

Bucureștiul educat

Un tânăr, dornic de cunoaștere, a întrebat un înțelept: „Ce este cel mai valoros pe lumea asta?”. Înțeleptul a răspuns: „Dreptul la educație și libertatea de a visa”. Investiția în educație este calea spre progresul unei națiuni, iar Bucureștiul, ca principal motor al economiei românești și cel mai important centru academic al țării, nu poate face rabat de la asta. Ne spun acest lucru și experții internaționali ai Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică și UNICEF, care, în studiul lor, „Costul investiției insuficiente în educația din România”, ne arată că fiecare an de școală în plus aduce cu sine o creștere de 8-9% a veniturilor viitorului adult, precum și o scădere cu 8% a riscului de apariție a unor probleme grave de sănătate.

Ne aflăm ca societate în fața unui punct de cotitură: a patra Revoluție industrială, Revoluția digitală, este o realitate care face deja parte din viețile noastre. Iar sistemul de educație trebuie să se adapteze și să înțeleagă acest lucru, pregătind tinerii de astăzi pentru meseriile de mâine. Din păcate, la ora actuală, România este pe ultimul loc din Uniunea Europeană când vine vorba de procentul tinerilor între 25 și 34 de ani, care au finalizat cel puțin o formă de învățământ superior: doar 1 din 4 tineri români au reușit să finalizeze cursurile unei universități, conform datelor Eurostat pentru anul 2022. Planul meu pentru școala din Bucureștiul Viitorului este: (i) acces la educație de calitate pentru fiecare copil și (ii) sprijinirea performanței minților luminate din școlile bucureștene. Pentru aceasta, granița sectoarelor nu trebuie să mai reprezinte un impediment. Copiii Bucureștiului trebuie să aibă parte de educație de calitate și într-o parte și în cealaltă a unei intersecții, chiar dacă asta înseamnă că ne aflăm în alt sector.

Bucureștiul global

Bucureștiul este în competiție directă cu toate marile orașe din Europa Centrală și de Est și chiar dincolo de regiunea noastră. Nu-și mai permite doar să fructifice oportunitățile care vin de la sine, deși nici acelea nu sunt garantate, pentru că depind de impresia subiectivă pe care o are un investitor sosit pentru prima dată aici – iar aceasta nu poate să difere radical de experiența cotidiană a bucureștenilor. Capitala este astăzi condamnată să se lupte proactiv, pe viață și pe moarte, pentru a atrage resurse. Reprezentarea externă eficientă a Bucureștiului înseamnă nu doar atragerea unor companii valoroase, dar și a unor oameni valoroși, atât români din diaspora, cât și străini, pentru companiile din Capitală și pentru mediul academic bucureștean. Bineînțeles că avem nevoie înainte de toate să facem orașul cât mai atractiv, cu

⁵ Lisboa escolhida como Capital Europeia da Inovação, SicNoticias, <https://sicnoticias.pt/pais/2023-11-27-Lisboa-escolhida-como-Capital-Europeia-da-Inovacao-6a10f73b>

servicii publice de calitate: educație, sănătate, administrație locală digitală, transport public modern, condiții bune de trai (spații verzi, reducerea poluării etc.). Dar degeaba îmbunătățim lucrurile aici dacă nu știe nimeni de noi. De aceea, Bucureștiul trebuie să facă un efort conștient de promovare, pentru a fi pe radarul oamenilor care pot contribui, prin cunoștințele și capitalul lor, la dezvoltare. Din păcate, Bucureștiul e singura mare capitală care nu este prezentă la niciun târg din Europa, nu mai vorbesc despre evenimentele de profil din SUA sau din Asia. Toate metropolele globale excelează la partea de diplomație economică și Bucureștiul trebuie să recupereze mult aici.

De asemenea, Bucureștiul nu poate deveni o metropolă globală, căci acolo îi este locul, fără a fi mai întâi un centru financiar de importanță strategică. Pentru ca antreprenorii și firmele din București să se dezvolte, trebuie să aibă acces facil la finanțare. În acest sens, Primăria Generală trebuie să traseze politici publice și investiții care să facă Bucureștiul mai atractiv pentru mari finanțatori, inclusiv firme dispuse să mobilizeze capital de risc. Pe modelul din Israel (și nu numai), administrația locală poate să sprijine activ, cu o participație minoritară, finanțatorii care investesc în firmele bucureștene cu potențial.

BucurEȘTI TU

Principalul ingredient pentru un București așa cum ni-l dorim este următorul: BucurEȘTI tu. Tu, bucureșteanul. Tu, cel care mergi mai repede pe trecerea de pietoni decât în provincie. Tu, cel care te-ai hârșăit prin încercările orașului și nu te lași, nu renunți. Tu, cel care încă ai un vis pentru tine și pentru București. Tu, cel care ai o alegere simplă: te resemnezi cu „atât s-a putut” și „asta-i viața” sau lupți pentru orașul tău și al copiilor tăi. Poate e locul unde te-ai născut sau unde ai venit cu propriile tale visuri, în care ai crezut și poate încă mai crezi, undeva într-un colț de suflet. Orașul acesta nu se va ridica decât prin fiecare dintre noi. Bucureștiul este o forță economică în Europa datorită ție. Aici este esența: BucurEȘTI tu. Viziunea aceasta pentru Bucureștiul Viitorului, Marele București, are sens doar prin fiecare membru al acestei comunități aparte.

Cum ar fi să ne plimbăm prin diferite colțuri de lume și să dăm de oameni care poartă tricouri cu „Eu iubesc București”? E nevoie să implicăm experți de top pentru a defini o identitate atractivă a Bucureștiului, un brand local puternic cu care bucureștenii să se identifice.

Dacă Bucureștiul ar fi locuința noastră, cât de mult ne-am mândri când ar veni prieteni din afară în vizită? Nu e plăcut să-i scoatem la plimbare prin oraș, să vadă că trotuarele sunt toate sparte, că există puține oaze verzi, că mai toate clădirile sunt vandalizate sau degradate de timp și nepăsare. Așa ceva nu este normal, mai ales în situația în care orașe cu bugete mult mai mici au reușit să se pună la punct. Normalitate este ca fiecare dintre noi să fie din nou mândru că trăiește în București.

Bucureștiul merită să-și recapete gloria de altădată și chiar să o întreacă. În lumea revoluției tehnologice, a schimbărilor în ritm amețitor, competiția orașelor pentru resurse este mai mare și mai dură ca oricând, dar și oportunitățile sunt pe măsură. La urma urmei, avem tot ceea ce ne trebuie pentru a reuși, inclusiv ingredientul secret: oamenii acestui loc. Bucureștenii nu s-au temut niciodată de provocări. Și-au asumat visuri mari și au pus la temelie lor și iubire, și dăruire.

Acesta este Planul meu pentru București și are sens doar împreună. Înainte, împreună!